

Nezaket İfadeleri, Sınıf İçi Yönergeler, Harekeler ve 'Önce Selam Sonra Kelam' Hadisi

ARP.5.1.1: Selamlaşma, tanışma ve vedalaşma diyaloglarında kullanılan nezaket ifadelerini (شُكْرًا، عَفْوًا، مِنْ فَضْلِكَ) yerinde kullanabilme · ARP.5.1.2: Sınıf içinde kullanılan temel Arapça yönergeleri (قُمْ، اجْلِسْ، اقْرَأْ، اُكْتُبْ) kız ve erkek muhataba göre ayırt edebilme · ARP.5.1.3: «السَّلَامُ قَبْلَ الْكَلَامِ» hadisi-i şerifini okuyarak günlük iletişimde selamlaşmanın önceliğini kavrayabilme · ARP.5.1.4: Arap alfabesindeki 28 harfin müstakil yazılışlarını ve üç temel harekeyi (fetha, kesra, damme) seslendirip yazabilme

HATIRLAYALIM

- İletişimde teşekkür ederken شُكْرًا (Teşekkür ederim), karşılığında عَفْوًا (Rica ederim); bir şey rica ederken erkeğe مِنْ فَضْلِكَ (Lütfen) denir.
- أَنَا (Ben) zamiri hem erkek hem kız için ortaktır; أَنْتَ erkek için 'sen', أَنْتِ kız için 'sen' anlamına gelir. Sınıf yönergelerinde قُمْ (Kalk!) ile اجْلِسْ (Otur!) birbirinin zıddıdır.
- Harfleri seslendiren üç temel hareke الْفَتْحَةُ (üstün: e-a), الْكَسْرَةُ (esre: i-i) ve الضَّمَّةُ (ötre: u-ü) işaretleridir; «السَّلَامُ قَبْلَ الْكَلَامِ» hadisinde قَبْلَ kelimesi 'önce' demektir.

1 EŞLEŞTİRME

Arapça nezaket ve hitap ifadelerini Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

c 1. شُكْرًا	a) Ey öğretmenim
b 2. عَفْوًا	b) Rica ederim
a 3. يَا أَسْتَاذِي	c) Teşekkür ederim
d 4. يَا صَدِيقِي	d) Ey arkadaşım

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki sınıf içi yönerge kartlarından hangisinde birbirinin zıt anlamlı olan iki emir fiili bir arada verilmiştir?

1. Kart قُمْ · اجْلِسْ	2. Kart اقْرَأْ · اُكْتُبْ
3. Kart قُمْ · اقْرَأْ	4. Kart اجْلِسْ · اُكْتُبْ

A 1. karttaki قُمْ ve اجْلِسْ yönergeleri	B 2. karttaki اقْرَأْ ve اُكْتُبْ yönergeleri
C 3. karttaki قُمْ ve اقْرَأْ yönergeleri	D 4. karttaki اجْلِسْ ve اُكْتُبْ yönergeleri

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki üç temel hareke panosunu inceleyen bir öğrencinin yaptığı aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi hatalıdır?

1. Kutu · Üst Çizgi ب	2. Kutu · Alt Çizgi ب	3. Kutu · Üst Vâv ب

A 1. kutudaki ب harfi Fetha (Üstün) almıştır ve 'be' diye okunur	B 2. kutudaki ب harfi Kesra (Esre) almıştır ve 'bi' diye okunur
C 3. kutudaki ب harfi Fetha (Üstün) almıştır ve 'ba' diye okunur	D 3. kutudaki ب harfi Damme (Ötre) almıştır ve 'bü' diye okunur

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Nezaket kalıpları, zamirler ve hareketlerle ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

Arapçada أَنَا (Ene) kişi zamiri hem erkek hem de kız konuşmacılar için 'ben' anlamında ortak kullanılır.	D ☒ Y ☐
Harfin altına konulan yatık çizgiye الضَّمَّةُ (Damme - Ötre) adı verilir ve harfi 'u - ü' sesiyle okutur.	☐ ☒
Kız öğrenciye 'Otur!' demek için emir fiilin sonuna uzatan ي harfi eklenerek اجْلِسِي denir.	☒ ☐
«السَّلَامُ قَبْلَ الْكَلَامِ» hadisi-i şerifinde geçen قَبْلَ kelimesi 'önce' anlamına gelir.	☒ ☐
اللَّهُ ifadesi yeni tanıştığımız bir kişinin adını öğrenmek için sorulan bir sorudur.	☐ ☒

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça kelime ve kavramlarla tamamlayınız.

- عَفْوًا الْفَتْحَةُ نَعَمْ مِنْ فَضْلِكَ الْكَسْرَةُ

- Kalemini ödünç veren arkadaşına شُكْرًا diyen öğrenciye arkadaş 'Rica ederim' anlamında عَفْوًا diyerek karşılık verir.
- Harfin üstüne konulan ve ince harfleri 'e', kalın harfleri 'a' sesiyle okutan yatık çizgiye الْفَتْحَةُ denir.
- هَلْ أَنْتَ تَلْمِذٌ؟ sorusuna olumlu cevap veren erkek öğrenci 'Evet, ben öğrenciyim' anlamında نَعَمْ der.
- Kız arkadaşımızdan kibarca bir şey rica ederken 'Lütfen' anlamında مِنْ فَضْلِكَ kalıbını kullanırız.

6 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki hadis-i şerif kelimelerini inceleyerek her kelimenin okunuşunu ve Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1. Ünite Hadis-i Şerifi • Kelime Çözümlemesi

السَّلَامُ • قَبْلَ • الْكَلَامِ
السَّلَامُ - 2. قَبْلَ - 3. الْكَلَامِ

Hadisteki Kelime	Okunuşu	Türkçe Anlamı
1. السَّلَامُ	es-Selâmü	Selam verme, esenlik
2. قَبْلَ	kable	Önce (-den önce)
3. الْكَلَامِ	el-kelâm	Konuşma, söz söyleme

7 KISA CEVAP

Görseldeki iki konuşma balonunda yer alan أَنْتَ ve أَنْتِ zamirlerinin kime hitap ettiğini ve kendilerinden sonra gelen 'Lütfen' kalıbını nasıl değiştirdiğini yazınız.

Eril Hitap (Sen)

أَنْتَ • مِنْ فَضْلِكَ
Ente • Min fadlike

Dişil Hitap (Sen)

أَنْتِ • مِنْ فَضْلِكَ
Enti • Min fadliki

أَنْتَ erkek (كَ) أَنْتِ ise kız (كِ) muhatap içindir.

8 SIRALAMA

Görseldeki harf ve hareke yazım adımlarını doğru uygulama sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Aşama K

Önce Gövde

Aşama L

Sağdan Sol

Aşama M

Son Hareke

Aşama N

Sonra Nokta

- 3 Gövde tamamlandıktan sonra harfin noktasını uygun yere koyma
- 4 En son harfin üstüne veya altına harekesini yerleştirme
- 2 Harfin ana gövdesini satır çizgisine göre yukarıdan aşağıya çizme
- 1 Kalemli satırın sağ tarafına koyarak yazıma sağdan sola başlama

9 ÇOKTAN SEÇMELİ • DÜŞÜN

Görseldeki satır çizgisi kuralına göre aşağıdaki harf gruplarından hangisinde yer alan harflerin tamamı satır çizgisinin üzerine oturur?

Satır Üstüne Oturanlar

أ - ب - د - ط - ف
Çizgi altına inmez

Satır Altına İnener

ح - ر - س - ص - ع
Kuyruk/çanak alta iner

- A ح, ج, ر harf grubu B ص, س, ق harf grubu
C ع, غ, ن harf grubu D ط, ب, د harf grubu

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki diyalogda kız öğrenciye yöneltilen هَلْ أَنْتِ مُعَلِّمَةٌ؟ (Sen kadın öğretmen misin?) sorusuna öğrenci soru işareti yerine hangisiyle cevap vermelidir?

Soru:

هَلْ أَنْتِ مُعَلِّمَةٌ؟

Kız Öğrenci:

؟

- A (Evet, ben erkek öğretmenim) B (Hayır, ben kız öğrenciyim)
C (Sana merhaba ey Ahmet) D (Hayırlı sabahlar)

11 ŞİFRELE KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harfleri birleştirerek Arapçada 'Teşekkür ederim' anlamına gelen nezaket kelimesini bulunuz.

Üç dişli ve üstünde üç nokta bulunan ince sesli harf (ش)

Ş I N

Harfin üstüne konulan ve 'u - ü' sesi veren ötre harekesinin okunuş ünlüsü

Ü N L Ü

Harfin altına konulan esre harekesinin Arapçadaki adı (الْكُسْرَة)

K E S R A

Satır çizgisinin altına kavisle inen noktasız harf (ر)

R A

هَلْ sorusuna 'Evet' anlamında verilen olumlu cevap (نَعَمْ)

N E A M

Hem erkek hem kız için 'ben' anlamına gelen zamir (أَنَا)

E N E

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

ŞÜKRAN

12 AÇIK UÇLU • DÜŞÜN

Görseldeki tanışma diyalogunda Ali'nin konuşmaya doğrudan 'Adın ne?' diye başlamayıp önce السَّلَامُ عَلَيْكُمْ demesinin iletişim adabındaki gerekçesini yazınız.

Ali (1. Söz):

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

Ali (2. Söz):

مَا اسْمُكَ؟

«Selam kelimadan öncedir» hadisi gereği söze selamla başlanır.

13 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki öğretmen yönergesinde kız öğrenci Fatma'dan hem ayağa kalkması hem de metni okuması istendiğine göre boşluğa hangi yönerge çifti gelmelidir?

Öğretmenin Kız Öğrenci Fatma'ya Yönergesi

يَا فَاطِمَةُ، ؟

İstenen Eylem: Ayağa kalk ve oku! (Dişil)

- A قُمْ - اقْرَأْ B اجْلِسْ - اُكْتُبْ
C قُومِي - اقْرَأِي D اجْلِسي - اكْتُبي